

 NOTITIE	Sector/afdeling: directie
	Leidinggevende: Bert van de Velden
	Auteur: Baudien Dijkstra / Marja Kreuk
420b1141-9df5-437e-8bef-5feee862aade.docx jaarverslag 2022 en programmabegroting 2024 ev	

In deze notitie wordt een reactie gegeven op de zienswijzen van gemeenteraden op het jaarverslag 2022 en de programmabegroting 2024 van de VRK.

Zienswijze Haarlem, Heemskerk, Uitgeest en Zandvoort Ontwerp Jaarverslag 2022

Zowel de gemeenteraad Haarlem als Zandvoort geeft als zienswijze op het ontwerp-jaarverslag 2022 aan tevreden te zijn met het behaalde resultaat, zowel op inhoud als financieel. Ook de gemeenteraad van Uitgeest en Heemskerk stemmen in met het jaarverslag.

Zienswijze gemeente Haarlem, Heemskerk, Uitgeest en Zandvoort Ontwerp Programmabegroting 2024

De gemeenteraden Haarlem, Uitgeest en Zandvoort gaan akkoord met de ontwerp programmabegroting 2024-2027 onder voorwaarde van aanpassing van de index naar het lagere niveau maart 2023.

Tevens gaat de gemeente Haarlem akkoord met het verzoek om voor 2023 ten gevolge van de hoge inflatie de gemeentelijke bijdrage te verhogen onder voorwaarde van aanpassing van de index naar het lagere niveau maart 2023.

De gemeente Heemskerk stemt in met de begroting.

Zienswijze gemeenteraad Beverwijk programmabegroting

De gemeenteraad heeft geen zienswijze ten aanzien van de begroting 2024-2027, maar verzoekt wel om verduidelijking van een aantal teksten in de begroting. Dit betreft teksten over het programma Publieke Gezondheid. De DPG zal zorgdragen voor een toelichting.

Zienswijze gemeenteraad Haarlemmermeer 2024

De gemeenteraad van Haarlemmermeer geeft aan geen behoefte te hebben aan het geven van een zienswijze.

Zienswijze gemeenteraad Bloemendaal

De gemeenteraad van Bloemendaal vergadert pas op 13 juli. Maar op basis van de behandeling in de commissie wordt verwacht dat de gemeenteraad zal instemmen met het jaarverslag en de begroting.

Zienswijze gemeenteraad Velsen

De gemeenteraad van Velsen geeft een positieve zienswijze op het jaarverslag.

Daarnaast geeft de gemeenteraad een positieve zienswijze te geven op de begroting 2024-2027, indien het voorstel tot verhoging van de gemeentelijke bijdrage, met € 230.000 in 2024, aflopend naar € 167.000 in 2027, wordt aangepast naar een stelpost in de begroting van de VRK.

Reactie VRK

Er zijn regiogemeenten die zelf een berekening hebben gemaakt van de hoogte van de bijdrage die aan de VRK betaald moet worden na herberekening van de inflatiecijfers; daarbij is door een enkele gemeente geen rekening gehouden met het genoemde feit dat (herberekening

van) indexcijfers niet op het totaal van de kapitaalslasten van toepassing is. De gemeenteraad van Velsen stelt als voorwaarde voor een positieve zienswijze dat de VRK dit verschil voor deze gemeenten oplost, door een stelpost in de VRK-begroting op te nemen. Het Dagelijks Bestuur concludeert dat het verschil niet is veroorzaakt door een verkeerde berekening bij de VRK en dat het opnemen van een stelpost zou leiden tot een ongedekt financieel tekort bij de VRK van € 230.000, waarmee niet voldaan wordt aan de opdracht om te komen tot een sluitende begroting. Derhalve is een dergelijke stelpost niet opgenomen in de begroting.

Zienswijze Gemeente Heemstede

N.B. gemeente Heemstede bespreekt pas 6 juli in de raad de zienswijze, het is geen hamerstuk. Dit betekent dat pas na 6 juli een reactie op de zienswijzen met het AB kan worden gedeeld. Ambtelijk is de verwachting dat de concept-zienswijze die door het college is geformuleerd zal worden overgenomen.

Te verwachten zienswijze Jaarverslag:

De Raad geeft v.w.b. het ontwerp jaarverslag de volgende opmerkingen als zienswijze mee:

1. Paragraaf 6.5 geeft een overzicht van de restantkredieten onderverdeeld naar een aantal categorieën. Bijlage 2 geeft een specificatie van deze restantkredieten. In de bijlage zijn deze kredieten echter niet gerubriceerd, waardoor er niet makkelijk en snel een relatie is te leggen tussen beide overzichten.

De categorie Overig is fors, hier kan nog een verdere verdeling in aangebracht kan worden. Verzocht wordt deze overweging mee te nemen in een volgend jaarverslag.

2. Er is een bestemmingsreserve nodig als gevolg van kosten die ontstaan zijn door ontvlechting van de meldkamer. Ten tijde van de overdracht van het beheer van de ICT was nog niet geheel duidelijk welke taken uiteindelijk bij de VRK zouden terugkomen en welke bij het Landelijk Meldkamer systeem zouden blijven. Ook waren er geen harde afspraken gemaakt over de benodigde middelen bij terugname van taken. De onduidelijkheden die resulteerden in extra kosten laten zien dat de VRK haar projectmanagement kwalitatief moet verbeteren om te borgen dat een vergelijkbare situatie niet weer zal plaatsvinden.

Reactie VRK:

1. De opmerkingen inzake aansluiting paragraaf 6.5 en het overzicht restantkredieten zullen in overweging worden genomen bij het opstellen van het jaarverslag 2023.

Het belang van goed projectmanagement wordt onderkend. Echter, de nu optredende complicatie vloeit voort uit een zeer complex en langdurig landelijk programma. Het doel is te komen tot tien meldkamers in het hele land. Onderdeel daarvan was de samenvoeging van negen meldkamers in drie Noord-Hollandse veiligheidsregio's op één locatie, vanuit een geheel nieuw landelijk sturingsconcept. Voor de regio Kennemerland had het verschillende (financiële) voordelen dat daarbij werd gekozen voor een bestaand gebouw van de VRK, maar uiteraard leidde deze keuze voor de VRK ook tot extra vraagstukken. Het besluit over de taakscheiding tussen de VRK en LMS (Landelijke Meldkamersamenwerking) is een gevolg van landelijk beleid. Het bestuur verdedigt de stelling dat gezien deze complexiteit, gesproken kan worden van een succesvolle operatie. Daarbij was onvermijdelijk dat er bij aanvang ook zaken

over het hoofd zijn gezien, die soms hebben geleid tot een meevaller, soms tot een tegenvaller. Met deze kanttekening, neemt de VRK de zienswijze van de gemeenteraad van Heemstede ter harte.

Zienswijze gemeente Heemstede t.a.v. de begroting 2024:

De Raad geeft v.w.b. de ontwerp programmabegroting en de wijze waarop de begroting gepresenteerd wordt de volgende kritische opmerkingen mee:

1. In de begroting 2024-2027 zijn – zonder nadere duiding – € 413.000 aan maatregelen ter dekking opgenomen in 2024, oplopend tot € 879.000 in 2027. Zonder deze maatregelen kent deze periode een negatief saldo in de begroting. De raad zou graag zo snel mogelijk een onderbouwd plan ontvangen van welke bezuinigingen de VRK in gedachten heeft om deze dekking te bewerkstelligen. Zonder een onderliggend plan, is het lastig om hier een structureel en reëel evenwicht in de meerjarenbegroting te zien.

2. Gemeenten hebben te maken met een andere verdeling van de rijks gelden en vanaf 2026 met een vermindering van deze gelden. Daarnaast hebben ook zij te maken met kostenstijgingen. Als gevolg hiervan staan zij voor een forse bezuinigingsopdracht om tekorten op de begroting te voorkomen. Concreet in het geval van Heemstede daalt de bijdrage uit het Gemeentefonds voor 'Brandweer en rampenbestrijding' vanaf 2026. Als de gemeentebegrotingen door de veranderingen in het gemeentefonds moeten krimpen, zal de VRK hier in mee moeten gaan. De raad verzoekt de VRK in de lijn van deze ontwikkelingen ook te komen met nadere bezuinigingsvoorstellen uitgaande van de wettelijke taken en kwaliteit van dienstverlening passend bij het karakter van de regio. Alleen op deze manier kunnen de gemeenten en de veiligheidsregio samen op weg naar 2026.

3. Autonome ontwikkelingen vloeien voort uit eerder vastgesteld beleid en nieuwe taken van de rijksoverheid. Dit zijn derhalve ontwikkelingen waar keuzes in gemaakt kunnen worden. Bij enkele van de autonome ontwikkelingen die opgenomen zijn in de programmabegroting (4.3 Samenvatting ontwikkelingen begrotingskader blz. 70) worden geen extra rijks gelden via de Brede Doel Uitkering (BDUR) of het Gemeentefonds genoemd als dekking. Een nieuwe taak die opgelegd wordt vanuit het Rijk behoeft extra rijksmiddelen. Of we deze krijgen, is nog niet helder. Als de gemeenten naast hoge inflatiecijfers ook extra taken van de veiligheidsregio moeten dekken, zullen gemeenten de lasten van de veiligheidsregio niet duurzaam kunnen blijven dragen.

4. Het wijzigen van de jaarschijf 2023 zou geen onderdeel uit moeten maken van de Begroting 2024-2027 en de daarbij behorende zienswijzeprocedure. Indien echt noodzakelijk verdient een dergelijke wijziging in de lopende begroting separate besluitvorming, met zienswijzeprocedure.

Reactie VRK:

1. De bedragen van € 413.000 in 2024 oplopend naar € 879.000 in 2027 zijn concreet per programma toebedeeld en zijn taakstellend, er liggen gerichte opdrachten aan ten grondslag. De betreffende organisatieonderdelen hebben aan de directie aangegeven hoe zij verwachten deze maatregelen de komende jaren te realiseren. In de volgende begrotingen zal dit verder worden toegelicht.

2. De VRK begrijpt de financiële positie van de gemeenten en het feit dat de rijks gelden worden bijgesteld is bekend. De VRK heeft echter in 2021, in opdracht van het bestuur, een project Verhoging Maatschappelijk Rendement doorlopen met als resultaat een verlaging van de begroting met maatregelen tot een bedrag van € 500.000. Ook is een benchmark op diverse onderdelen gedaan waaruit bleek dat de VRK efficiënt met zijn middelen omgaat. Dat wordt op meerdere terreinen bevestigd, zoals bijvoorbeeld de te verlenen jeugdgezondheidszorg aan asielzoekers en aan vluchtelingen uit de Oekraïne die in 2022 binnen het bestaande financiële kader mogelijk is gemaakt, terwijl gemeenten daar van rijkswege een vergoeding voor hebben ontvangen (circa € 450.000).

Tevens is het in de voorliggende programmabegroting 2024 e.v. nodig gebleken maatregelen te nemen om een sluitende begroting voor te kunnen leggen, wat aangeeft dat de begroting van de VRK verder onder druk komt te staan.

Als de gemeentebegrotingen krimpen en dit moet leiden tot keuzes binnen de VRK, dan zullen de gemeenten concreet aan moeten geven welke taken de VRK dan niet meer, dan wel minder moet gaan doen.

3. Autonome ontwikkelingen zijn ontwikkelingen waar we als organisatie mee geconfronteerd worden en geen keuze in hebben. Dit kan voortkomen uit wetswijzigingen, waar geen rechtstreekse vergoeding van het Rijk aan de VRK tegenover staat. Daarnaast kan sprake zijn van eerder genomen bestuurlijke besluiten zoals de verhoging van het krediet voor de nieuwbouw Bennebroek.

De autonome ontwikkelingen die in de begroting 2024 zijn opgenomen en waar geen dekking tegenover staat hebben met name te maken met ontwikkelingen betreffende gemeentelijk beleidsgebieden, zoals Medische Milieukunde en Infectieziektebestrijding. De VRK heeft ervoor gekozen deze ontwikkelingen uit eigen middelen te dekken en hiervoor geen extra beroep te doen op de gemeenten. Voor wat betreft de gewenste uitbreiding van Bevolkingszorg, een verantwoordelijkheid van de gemeenten zelf, heeft de VRK ook nog eens voorgesteld hiervoor de helft vanuit regionale middelen te financieren, waardoor deze kosten voor dat deel niet bij de gemeenten landen.

Er is in deze begroting dus geen sprake van dekking door de gemeenten van extra taken van de Veiligheidsregio.

4. Bij het opmaken van de programmabegroting wordt jaarlijks een nacalculatie van de prijsontwikkeling over de afgelopen vier jaar opgesteld, welke effect kan hebben op het lopende begrotingsjaar. Daarnaast was sprake van een nieuwe arbeidsvoorwaarden, per 1 januari 2023 tot hogere kosten leidden dan waar in de programmabegroting 2023 rekening mee was gehouden. Beide nominale ontwikkelingen hebben geleid tot een voorstel tot verhoging van de gemeentelijke bijdrage 2023 en hiervoor is een zienswijzeprocedure benodigd.

In principe worden begrotingswijzigingen over het lopende boekjaar voorgelegd bij de 1^e bestuursrapportage maar deze periode is te kort voor een zienswijzetraject.

Er is daarom voor gekozen het voorstel tot bijstelling van de gemeentelijke bijdrage 2023 te betrekken bij het zienswijzetraject over de programmabegroting 2024.

Mocht tijdens het opstellen van de programmabegroting 2025 een bijstelling over 2024 weer aan de orde zijn, zal overwogen worden om dit via een apart besluitvormingsformulier voor te leggen maar wel gelijktijdig met het zienswijzetraject over de programmabegroting.

